

Повзучи, потвора підтягувалася на клешнях, встромляючи їх у вкритий галькою та мушлями пісок узбережжя. Вона підняла своє м'ясисте зигзагоподібне тіло, від чого моментально стала схожою на скорпіона. Він озирнувся і побачив, що їх розділяє лише якихось чотири фути. Тварюка з клешнями метнулася до нього з такою блискавичністю, яку годі було навіть уявити, судячи з її попередніх рухів...

Роланд побачив, як кінці великого і вказівного пальців його правої руки зникають у зубчастому дзьобі істоти...

www.bookclub.ua

ISBN 978-966-14-5070-6

9 789661 450706

СТІВЕН КІНГ КРІЗЬ ЧАС

СТІВЕН
КІНГ

КРІЗЬ ЧАС

ТЕМНА ВЕЖА II

КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

STEPHEN
KING

THE DRAWING OF THE THREE
THE DARK TOWER II

A NOVEL

СТІВЕН
КІНГ

КРІЗЬ ЧАС

ТЕМНА ВЕЖА II

РОМАН

ЧЕТВЕРТЕ ВИДАННЯ

ХАРКІВ **КЛУБ**
2015 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111(73)
ББК 84.7СПО
К41

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Друкується за сприяння
«Andrew Nurnberg Associates International Limited»

Перекладено за виданням:

King S. The Drawing of the Three: The Dark Tower II: A Novel /
Stephen King. — New York : A Plume Books, 2003. — 406 p.

Переклад з англійської *Олени Любенко*

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *IvanovITCH*

ISBN 978-966-14-5070-6 (укр.)
ISBN 978-0-452-28470-8 (англ.)

© Stephen King, 1987, 2003
© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2007, 2008, 2013, 2015
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2007. 2015

Присвячується Донові Гранту, котрий ризикнув
прочитати ці *романи* — один по одному

ВСТУП

КОЛИ ТОБІ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЬ

(І ШЕ ПРО ДЕЩО)

1

Коли мені виповнилося дев'ятнадцять (в історіях, які ти збираєшся прочитати, це число має певне значення), гобіти були великими.

Під час Великого музичного фестивалю у Вудстоці у бруді на фермі Макса Язгура бебралися десь півдюжини Меррі та Піппінів, удвічі більше Фродів і незліченна кількість гіпарів Гендальфів. «Володар перснів» Дж. Р. Р. Толкіна в ті дні мав шалену популярність, і, хоча я так і не зміг потрапити на «Вудсток» (про що шкодую), по-моєму, я був наполовину гіпі, принаймні достатньо гіповим, щоби прочитати ці романи й захопитися ними. Книги «Темної вежі», як і більшість довгих історій-фентезі, написаних чоловіками та жінками мого покоління («Хроніки Томаса Ковенанта» Стівена Доналдсона, «Меч Шаннари» Тері Брукса — і це тільки два приклади), народилися під впливом Толкіна.

Але попри те, що ті книжки я прочитав у 1966 і 1967 роках, від свого писання я все ж утримався. З якоюсь зворушливою приязністю реагував я на розмах Толкінової уяви (на честолюбність задуму розказаної ним історії), але хотів написати власну історію. Якби я почав це робити тоді, то неминуче

повторив би його витвір. А це, як полюбляв казати покійний Хитрун Дік Ніксон, було б неправильно. Завдяки панові Толкіну двадцяте століття було під саму зав'язку забезпечене всіма необхідними ельфами і магами.

У 1967 році я не мав жодного уявлення про те, якою буде моя історія, але це не важило. Я був на сто відсотків упевнений, що впізнаю її, коли вона проходить повз мене на вулиці. Мені було дев'ятнадцять, і я був гордовитий. Авжеж, я був досить зарозумілий, щоби відчути, буцімто ще можна трохи почекати на прихід музи й появу мого шедевра (я не сумнівався, що так і станеться). Схоже, в дев'ятнадцять років людина має право на самовпевненість — о цій порі час зазвичай іще не починає свою паскудну підривну діяльність, позбавляючи вас волосся і кидка в стрибку, як співають у популярній пісні кантрі. Та насправді час забирає значно більше. У шістдесят шостому і шістдесят сьомому я цього не знав, та навіть якби знав, то мені було б начхати. Я ще міг собі уявити (ледве-ледве), як мені виповниться сорок, але п'ятдесят? Ні. *Шістдесят?* Та в жодному разі! Про шістдесят років не могло бути й мови. І це цілком природно, коли тобі дев'ятнадцять. Дев'ятнадцять — це такий вік, коли ти кажеш: *«Дивіться, я курю тринітродуол і п'ю динаміт, і якщо ви знаєте, що для вас добре, то геть з дороги — бо ось іде Стіві!»*

Дев'ятнадцять — егоїстичний вік, пора обмежених турбот. Я був вельми амбітний і прагнув досягти вершин. І це все, що мене хвилювало. Я мав друкарську машинку, яку переносив із одного задрипаного помешкання до іншого, завжди з пакетиком марихуани в кишені і з посмішкою на обличчі. Компроміси середнього віку були далекою перспективою, образи літнього віку — за лінією горизонту. Мов головний герой тієї пісні Боба Сегера про те, що зараз вони звикають продавати вантажівки, я почувався безмежно могутнім і надзвичайно оптимістичним. У кишнях вітер гуляв, але в голові роїлися думки, котрі я хотів висловити, а душа була переповнена історіями, які я хотів розказати. Зараз це звучить

банально, але тоді здавалося дивовижним. Я почувався дуже крутим. Понад усе на світі хотів прорвати оборону своїх читачів, здобути над ними перемогу, змусити захоплюватися і змінити їх назавжди, орудуючи тільки сюжетом, більше нічим. І я відчував, що мені під силу це зробити. Що я просто *створений* для цього.

Наскільки помпезно це все звучить? Сильно чи не дуже? Хай там як, я не вибачаюся. Мені було дев'ятнадцять. У моїй бороді не було ані сивої прядки. Я мав три пари джинсів, пару чобіт, думку про те, що світ — це моя устриця, і за двадцять наступних років не сталося нічого такого, що могло б мене переконати у помилковості поглядів. А потім, десь років у тридцять дев'ять, почалися проблеми: алкоголь, наркотики, нещасний випадок на дорозі, через який у мене змінилася хода (та й не тільки). Все це я вже детально описував і тут не повторюватимуся. Крім того, вам однаковісінько, правда? Врешті-решт світ виставляє на вашому шляху підлого Патрульного, щоб уповільнити ваш розвиток і показати, хто тут господар. Ти, читачу, поза сумнівом, зустрічав уже свого Патрульного (або у тебе ще все попереду). Я зустрів свого і впевнений, що він іще повернеться. Бо знає мою адресу. Це неприємний хлопець, Поганий Лейтенант, запеклий ворог наркотиків, трахання, гордошів, амбіцій, гучної музики — усього, що власиво дев'ятнадцяти рокам.

Але я й досі вважаю, що то був дуже гарний вік. Може, навіть найкращий період життя. Цілу ніч можеш танцювати рок-н-рол, а коли музика стихне і з голови вивітриться пиво, ти в змозі думати. І мріяти про велике. Підлий Патрульний зрештою вкаже вам на ваше місце, і якщо почати з малого, то коли він із вами розбереться, від вас точно не залишиться й мокрого місця. «Ще один готовий!» — вигукне він і покрокує далі з книжкою квитанцій у руці. Тож трохи (чи навіть багато) зарозумілості — не так уже й погано, хоча ваша мати, поза сумнівом, не цього вас учила. Моя так точно. «Гординя призводить до падіння, Стівене», — казала вона... а потім я з'ясував — десь

у віці 19 помножити на два, — що падіння неминуче. Ти падаєш сам чи тебе зіштовхують у канаву. В дев'ятнадцять у тебе можуть перевірити документи в барі й звеліти забиратися до дідька, виставити твої вибачення (і дупу, яка теж шкодує) назад на вулицю, але, бігме, ніхто не перевірить у тебе посвідчення, коли ти починаєш писати картину, вірша чи розповідати історію, і якщо ти, читачу, зараз дуже молодий, то не дозволяй старшим і (на їхню думку) ліпшим переконати тебе в протилежному. Авжеж, ти ніколи не бував у Парижі. Так, ти ніколи не бігав з биками у Памплоні. Звісно, ти молокосос, у якого лишень три роки тому почало рости волосся під пахвами, — то й що з того? Якщо від самого початку ти будеш недооцінювати себе, то що станеться з тобою, коли ти подорослішаєш? Давай, уперед, і не слухай, що тобі кажуть, — ось що я думаю. Сядь і *викури* цю сигарету до кінця.

2

Гадаю, письменники-романісти поділяються на дві категорії (у тому числі з тією, до якої наприкінці 1970-х, як новачок, належав і я). Ті, хто дотримується більш літературного, тобто «серйозного», боку цієї праці, розглядають кожну ймовірну тему в світлі такого питання: «*Що означатиме написання такої історії особисто для мене?*» Ті ж, чия доля (або *ка*, якщо вам це більше до вподоби) — писати масові романи, схильні ставити зовсім інше питання: «*Що означатиме написання такої історії для інших?*» «Серйозний» романіст шукає відповідей і ключів до власної особистості, «масовий» письменник — читацьку аудиторію. Обидва різновиди літераторів однаково егоїстичні. Я знав багатьох із них, тож б'юся об заклад на свій годинник.

Хай там як, здається, що навіть у дев'ятнадцять років я відносив історію Фродо і його намагань позбутися Одного Великого Кільця до другої категорії. То були пригоди купки пілігримів, більшість із яких походила з Британії, на тлі об-

рамлення, у якому вгадувалися елементи давньоскандинавської міфології. Мені сподобалася ідея подорожі — чесно кажучи, я був од неї у захваті, — але мене геть не цікавили ні Толкінові витривалі сільські парубки (не те щоб вони мені не подобалися, навпаки), ні лісисті скандинавські пейзажі. Якби я спробував просуватися в цьому напрямку, то мене б неминуче спіткала невдача.

Тож я чекав. На початку 1970-х мені вже було двадцять два і в бороді почали з'являтися перші прядки сивини (гадаю, це було якось пов'язано з тим, що я викурював по дві з половиною пачки «Пел-Мела» на день). Та навіть у двадцять два роки ти можеш дозволити собі чекати. У двадцять два час іще на твоєму боці, хоча той гидкий Патрульний уже поряд і розпитує про тебе сусідів.

А тоді якось, у майже порожньому кінотеатрі («Біжу» в Бангорі, штат Мен, якщо це має якесь значення), я подивився фільм режисера Серджіо Леоне. Називався він «Хороший, поганий, злий». Не минуло ще й половини стрічки, як я зрозумів, що хочу написати роман, у якому толкінівський зміст пошуків пригод і чаклунства поєднувався б із леонівським майже до абсурду величавим обрамленням вестерна. Якщо ви дивилися цей ексцентричний вестерн по телевізору, то не зрозумієте, про що йдеться, — можете голосно репетувати про незгоду, але це правда. На екрані кінотеатру, через проектор із належними лінзами Panavision, «Хороший, поганий, злий» виглядає епічною сагою, що може змагатися з «Бен Гуром». Зріст Клінта Іствуда сягає п'яти метрів, кожна волосина шорсткої, мов дріт, щетини на його обличчі виступає вперед, наче молоде червоне дерево. Борозни навколо рота Лі ван Кліфа глибокі, немов каньйони, а на дні кожного з них міг би бути тонкохід (дивіться книгу «Маг і кристал»). Пустельні декорації простираються аж до орбіти планети Нептун. А дуло кожного пістолета видається не меншим за тунель «Голанд».

Навіть більше, ніж тло, мені потрібне було відчуття епічного, апокаліптичного *простору*. Те, що Леоне ні чорта не знав

про географію Америки (за словами одного з персонажів, Чикаго — це десь поблизу Фенікса, штат Аризона), додало картині відчуття дивовижного зміщення у просторі. Сповнений ентузіазму (того штибу, на який, гадаю, здатна лише молода людина), я хотів написати не просто *товсту* книжку, а *найдовший масовий роман у історії людства*. Мені це не вдалося, але я відчув, що старт непоганий. «Темна вежа», томи один—сім, справді становить одну історію, і перші чотири книги тягнуть на понад дві тисячі сторінок у м'яких обкладинках. Останні три томи — це ще дві тисячі п'ятсот сторінок рукопису. Я не хочу сказати, що обсяг якось стосується якості, а просто маю на увазі, що намагався написати епічну сагу, і певною мірою це в мене вийшло. Якби ви запитали мене, звідки таке бажання, я б не зміг відповісти. Можливо, частково це пояснюється тим, що так зростають американці: будуй найвище, копай найглибше, пиши найдовше. І це почування потилиці, коли постає питання мотивації? Здається мені, це теж частина американського життя. Врешті-решт усе закінчується тим, що ми кажемо: «На той час це здавалося не такою вже й поганою ідеєю».

3

Ще один аспект дев'ятнадцятиліття, якщо вас це потішить: як на мене, то це вік, у якому багато хто з нас застрягає (розумом та почуттями, якщо не фізично). Роки спливають, і одного дня ти дивишся у дзеркало зі справжнісіньким збентеженням. «Чому це в мене на лиці такі зморшки? — дивуєшся ти. — Звідки це ідіотське пузце? Чорт, мені ж усього дев'ятнадцять!» Не надто оригінальна думка, але збентеження не стає від цього меншим.

Час сріблить твою бороду, час віднімає у тебе кидок у стрибку, і все це відбувається, поки ти вважаєш — дурнику, — що він досі на твоєму боці. Логічній частині твого єства це добре відомо, але серце відмовляється у це вірити. Якщо тобі пощастить,

той самий Патрульний, котрий оштрафував тебе за перевищення швидкості та надмірні розваги, піднесе тобі до носа нашатир. Щось подібне сталося й зі мною під кінець двадцятого століття. Сталося у подобі фургона «Плімут», що збив мене у придорожню канаву в моєму рідному місті.

Десь через три роки після того нещасного випадку я підписував книжки на презентації роману «Майже як б'юїк» у крамниці «Бордерс» у Дерборні, штат Мічиган. Коли підійшла черга одного хлопця, він сказав, що дуже-дуже радіє, що я залишився живий. (Мене це дуже зворушує і відбиває охоту думати: «Чого ти, в біса, не здох тоді?»)

«Я був зі своїм близьким другом, і раптом ми почули, що вас збили. Ми просто затрусили головами і почали наперебій говорити: “А як же Вежа, вона хилиться, падає, ооох, блін, він уже ніколи її не закінчить!”»

Щось подібне спадало на думку й мені. Тривога з приводу того, що, збудувавши Темну вежу в колективній уяві мільйонів читачів, я, можливо, несу відповідальність за її безпеку доти, доки читачам хочеться про неї читати. Це може тривати усього лише п'ять років, а може й п'ятсот — звідки мені знати? Схоже, що в романів фентезі, як поганих, так і хороших (навіть зараз хтось десь, імовірно, почитує «Вампіра Варні» чи «Монаха»), довге життя. Роландів захист Вежі полягає в тому, щоби спробувати відвернути загрозу од Променів, які її тримають. А мені (я збагнув це після аварії) доведеться зробити це, закінчивши історію про стрільця.

Під час тривалих пауз між написанням і публікацією перших чотирьох романів серії «Темна вежа» я отримував сотні листів типу «як вам не соромно, це ви в усьому винні». У тисяча дев'ятсот дев'яносто восьмому (кажучи іншими словами, коли я працював, помилково вважаючи, буцімто мені досі дев'ятнадцять) надійшов лист від вісімдесятидворічної бабці: «Не хочу діймати вас своїми турботами, АЛЕ!!! зараз дуже слаба». Бабуся повідала мені, що їй, мабуть, залишилося жити усього рік («од сили чотирнадцять місяців, у мене рак — пішли

метастази»). Оскільки вона не сподівалася, що я спеціально для неї закінчу історію Роланда, то просто питала, коли моя ласка (ласка!), чи не розповім я їй, чим усе закінчиться. Від одного рядка у мене просто стислося серце (хоч і не досить сильно для того, щоби знову сісти за писання) — це була її обіцянка «не казати ні одній живій душі». За рік по тому, можливо після нещасного випадку, внаслідок якого я опинився у лікарні, одна моя помічниця, Марша Діфіліппо, отримала листа від чоловіка, засудженого до страти в Техасі чи Флориді, котрий хотів знати те саме: чим усе закінчиться? (Він обіцяв забрати таємницю з собою в могилу, від чого моє тіло взялося сиротами.)

Якби на те моя воля, я б дав обом цим людям те, що вони в мене просили, — стислу версію подальших пригод Роланда, але, на жаль, у мене не було такої можливості. Я просто не знав, як усе обернеться для стрільця та його друзів. Для того щоб знати це, я мусив писати. Колись я тримав у голові короткий начерк, але потім згубив. (Та байдуже, — мабуть, він усе одно не вартий був ані шеляга.) Все, що в мене залишалось, — кілька записів («Чусіт, чусіт, чусик, щось-щось-кошик» — так написано на одному з цих аркушів, який лежить у мене на столі, поки я пишу ці рядки). З часом, починаючи з липня дві тисячі першого, я знову почав писати. На той момент я вже твердо знав, що мені не дев'ятнадцять і мені не оминути жодного з тілесних ушкоджень, які можуть спіткати людину. Я розумів, що мені буде шістдесят, а може, навіть сімдесят. І хотів закінчити свою історію, поки гидкий Патрульний не прийде по мене востаннє. Наміру зостатися в пам'яті людей із чимось на кшталт «Кентерберійських оповідань»¹ та «Таємниці Едвіна Друда»² в мене не було.

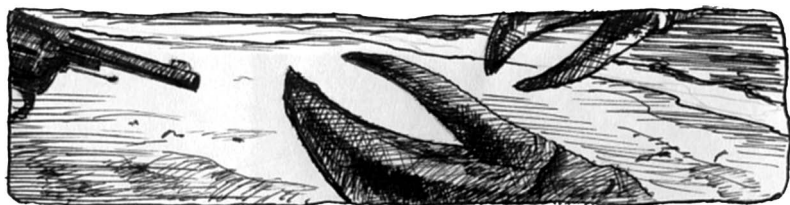
¹ «Кентерберійські оповідання» — незакінчена збірка прозових і віршованих оповідок, написаних Джефрі Чосером у XIV столітті. (*Тут і далі прим. пер.*)

² «Таємниця Едвіна Друда» — детективний роман Чарльза Діккенса, який письменник не встиг закінчити, бо його спіткала смерть.

Результат — на краще це чи на гірше — лежить перед тобою, Постійний Читачу, незалежно від того, чи ти приступаєш до першого тому, чи готуєшся почати том п'ятий. Подобається це тобі чи ні, історія Роланда вже закінчена. Сподіваюся, ти дістанеш від неї насолоду.

Що ж до мене, то я відірвався на повну катушку.

Стівен Кінг
25 січня 2003 року

ПРОЛОГ

МОРЯК

Стрелець пробудився від сумбурного сну, в якому, здавалося, був лише один образ: Моряк із колоди карт таро, якою чоловік у чорному передвіщав (чи, принаймні, претендував на те, щоби передвіщати) плачевне майбутнє стрільця.

«Він тоне, стрільцю, — казав чоловік у чорному, — і ніхто не кине йому рятувальну мотузку. Це хлопчик. Джейк».

Але сон не був кошмарним, якраз навпаки — приємним. Приємним тому, що тонував саме він, стрелець, а це означало, що він зовсім не Роланд, а Джейк. Від цієї думки йому полегшало, бо ж набагато краще втопитися в подобі Джейка, ніж жити у власному тілі, тілі чоловіка, що холоднокровно зрадив дитину, яка йому довіряла.

«Добре, гаразд, я потону, — подумав він, слухаючи рокіт хвиль. — Нехай». Але звук ішов не з розверстих глибин. То було ревище потоку, горловина якого вщерть переповнена камінням. Невже це він був Моряком? Якщо так, то чому суша так близько? І взагалі, хіба він не на суші? Відчуття було таке, наче...

Крижана вода затопила його чоботи й почала стрімко підбиратися до паху. Очі Роланда широко розплющилися, й перша думка, що вирвала його зі сну, була зовсім не про яйця, котрі від холоду стислися до розміру волоських горіхів, і навіть не про страховисько праворуч, а про револьвери... його револьвери. Але передусім — про набої. Мокрі револьвери можна швидко

розібрати, витерти насухо, змастити, знову витерти, ще раз змастити й зібрати. А от вологі набої, як сірники, можуть і не спрацювати.

Страховисько — повзуча істота, яку, мабуть, щойно викинуло на берег хвилею, — втомлено волочило своє мокре лиснюче тіло по піску. Завдовжки чудовисько сягало чотирьох футів. Підповзаючи справа, воно невпинно скорочувало відстань між собою і Роландом — залишалось не більше чотирьох ярдів. Безбарвні очиська, посаджені на щупальця, безрадісно спостерігали за стрільцем. Довгий дзьоб із зазубринами розтулився, і з нього полилися звуки, що на диво нагадували людське мовлення: жалібні, навіть відчайдушні питання чужою мовою.

— Дид-е-чик? Дум-е-чум? Дед-е-чем? Дед-е-чек?

Колись стрілець бачив омарів. Дивлячись на цю істоту, стрілець міг порівняти її хіба що з омаром, та й то з великою натяжкою. До того ж це точно був не омар. Схоже було на те, що потвора геть його не боїться. Стрілець не знав, небезпечна вона чи ні. Та навіть тимчасове потьмарення розуму його не хвилювало — він не міг згадати, де він і як сюди потрапив, чи він справді наздогнав чоловіка в чорному, чи це був лише сон. Знав тільки, що треба якомога швидше забиратися подалі від води, поки вона не затопила йому набоїв.

Почувши неприємне ревіння води, що невпинно наростало, стрілець перевів погляд з чудовиська (істота зупинилася і підняла клешні, за допомогою яких просувалася берегом, зараз викликаючи в пам'яті абсурдну згадку про боксера у вихідній позі, яку Корт, навчаючи їх, називав позою честі) на велетенську хвилю з гребенем білої піни, що насувалася прямо на них.

«Воно чує хвилю, — подумав Роланд. — Чим би воно не було, у нього є вуха». Він зробив спробу підвестися, але заціпіли ноги підігнулися.

«Це сон, — подумав він. — Я досі сплю». Але навіть у такому розгубленому стані, як зараз, він розумів, що це припущення надто принадне, аби виявитися вірогідним. Він спробував вста-

ти ще раз (і тепер йому майже вдалося), але знову впав. Хвиля вже підкочувала. Часу не було. Йому не залишалося нічого, крім як пересуватися так само, як це робила істота праворуч: обпираючись на обидві руки, він підтягував своє тіло і повз галькою узбережжя нагору, подалі від хвилі.

Повністю уникнути її не пощастило, проте він відповз досить далеко, на що й розраховував. Хвиля накрила лише його чоботи. Майже підібравшись до його колін, вона відкотилася. «Можливо, перша дісталася не так далеко, як я думав. Можливо...»

У небі стояв півмісяць, оповитий серпанком туману. Але тьмяного світла, яке пробивалося крізь нього, було досить, аби роздивитися, що кобури потемніли. Револьвери точно промокли. Чи сильно — годі було сказати. Чи набої в барабані та в патронташі теж набралися вологою — залишалося невідомим. Спочатку він мусить забратися подалі від води, а тоді вже перевіряти. Він мусить...

— Дод-е-чок? — пролунало вже значно ближче.

Переймаючись через воду, стрілець геть забув про те, що вона викинула, — про істоту. Він озирнувся і побачив, що їх розділяє лише якихось чотири фути. Повзучи, потвора підтягувалася на клешнях, встромляючи їх у вкритий галькою та мушлями пісок узбережжя. Вона підняла своє м'ясисте зигзагоподібне тіло, від чого вмить стала схожою на скорпіона, от тільки жала на кінці тулуба Роланд не бачив.

Знову розкотистий гуркіт, цього разу значно гучніший. Істота негайно зупинилася й підняла клешні вгору, знову демонструючи власний варіант «пози честі».

Ця хвиля вже була більшою. Роланд знову почав підтягуватися вгору схилом узбережжя. Щойно він витяг руки, тварюка з клешнями метнулася до нього з такою блискавичністю, яку годі було навіть уявити, судячи з її попередніх рухів.

Стрілець відчув яскравий спалах болю у правій руці, але думати про це було ніколи. Він щосили відштовхувався від землі підборами промоклих чобіт, чіплявся за неї скрюченими пальцями і все-таки спромігся уникнути хвилі.

— Дид-е-чик? — зажурено запитала потвора, наче кажучи: «Невже ти мені не допоможеш? Бачиш, я у безвиході!» — і Роланд побачив, як кінці великого і вказівного пальців його правої руки зникають у зубчастому дзьобі істоти. Вона знову метнулася вперед, і Роланд підняв праву руку, з якої стікала кров, — саме вчасно, аби врятувати ті два пальці, що залишилися.

— Дум-е-чум? Дед-е-чем?

Стрілець, похитуючись, звівся на ноги. Істота розірвала його мокрі джинси, продірявила старий чобіт, зроблений з м'якої, але міцної, мов сталь, шкіри, і вирвала шматок м'яса з Роландової литки.

Правою рукою він витяг револьвер, але те, що двох пальців, потрібних йому для виконання цього древнього обряду — вбивства, вже немає, збагнув тільки тієї миті, коли револьвер з глухим стукотом упав на пісок.

І потвора жадібно накинулася на нього.

— Е ні, мерзото! — гаркнув Роланд і вдарив тварюку ногою. З таким самим успіхом можна було садонуть по камінній брилі... що кусається.

Створіння відірвало носок Роландового правого чобота, більшу частину великого пальця, зірвало з його ноги сам чобіт.

Стрілець нахилився, підняв револьвер, впустив його, вилаявся і врешті-решт спромігся втримати зброю. Дія, що раніше здавалася настільки простою, що навіть задумуватися не доводилося, зненацька виявилася трюком, не легшим за жонглювання.

Істота вже припала до ноги стрільця й шматувала її, белькочучи свої незрозумілі питання. В напрямку берега котила нова хвиля. У розсіяному сяйві півмісяця хребет хвилі з баранцями здавався мертвотно-блідим. Омароподібне страховисько облишило гризти чобіт і знову підняло клешні, прибираючи позу боксера.

Скориставшись лівою рукою, Роланд витяг іншого револьвера і тричі натиснув на гачок. *Клац, клац, клац.*

Тепер принаймні ясно, що з набоями у барабані.

Він сховав револьвер у ліву кобуру. Щоби вкласти зброю в праву кобуру, довелося за допомогою лівої руки повернути його дулом донизу й дозволити опуститися на місце. Потерті рукоятки з «залізного» дерева були слизькими від крові, плями вкривали кобуру й старі джинси, до яких вона була прив'язана ремінцем. З цурпалок, на місці яких ще зовсім недавно були стрільцеві пальці, струменіла кров.

Скалічена права нога зацімплена, тому болю в ній не відчувалося, а от у правій руці лютував нестерпний вогонь. Душі вправних, натренованих протягом багатьох років пальців, котрі вже розчинялися в нутрі тварюки під дією її шлункового соку, волали, що вони досі на місці, що їм боляче, вони у вогні.

«Бачу, попереду в мене великі проблеми», — відсторонено подумав стрілець.

Хвиля відступила. Монстр опустил клешні, прорвав нову дірку в стрільцевому чоботі, а потім вирішив, що його господар значно смачніший, аніж цей шмат шкіри, що невідь яким чином з нього знялася.

— Дад-е-чам? — спитала істота і в блискавичному темпі майнула за ним.

Стрілець відступав, майже не відчуваючи своїх ніг. Він розумів, що, напевне, істота наділена якимось розумом, бо ж наближалася вона до нього обережно, мабуть, з досить віддаленого прибережжя, не знаючи, що він таке й на що він може бути спроможний. І якби його не розбудила чимала хвиля, створіння розшматувало б йому обличчя, поки він бачив десятий сон. А тепер воно вирішило, що він не тільки смачна, а й легка здобич.

Страховисько — ця істота довжиною чотири фути й висотою цілий фут, що важила, мабуть, не менше сімдесяти фунтів і була так само щирою у своїй жорстокій невиситимості, як і Давид, той сокіл, що належав йому в дитинстві (от тільки Давидового невиразного, залишкового уявлення про відданість у неї не було), — вже майже наздогнало його.

Підбором лівого чобота стрілець зачепився за камінь, що стирчав із піску, і мало не втратив рівновагу.

— Дод-е-чок? — якось наче турботливо спитала істота і, тягнучись до стрільця клешнями, подивилася на нього своїми мінливими очиськами на рухомих щупальцях... а потім накотила хвиля, і клешні знову зметнулися вгору, імітуючи «позу честі». Але зараз вони злегка хилиталися з боку в бік, і стрілець зрозумів, що так істота реагує на звук хвилі. Зараз шум прибою вже трохи стихав (принаймні для неї).

Він відступив на крок назад через камінь і, коли хвиля з ревінням розбризкала на гальковий берег, нахилився. Тепер його голова опинилася за кілька дюймів від комахоподібної морди істоти. Однією клешнею вона могла б легко зрізати стрільцеві очі з обличчя, але клешні, до болю нагадуючи стиснуті кулаки, тремтіли й залишалися піднятими по обидва боки папужого дзьоба.

Стрілець потягнувся до каменя, через який мало не впав, величезного, напівукопаного в пісок. У відкриту кровоточиву рану на скаліченій руці тут же вп'ялися грудочки землі і гострі краї буличника, і праву кисть пронизав нестерпний біль, але Роланд, неймовірним зусиллям і ошкіряючись від знемоги, висмикнув камінь і підняв його вгору.

Хвиля розбилася, і її ревіння стихло.

— Дед-е... — почав було монстр, опускаючи й розтуляючи клешні, але тут стрілець з усієї сили вгатив у нього каменем.

Сегментована спина істоти хруснула. Вона несамовито заборсалася під каменем, б'ючись об пісок задньою частиною тулуба, піднімаючи зад і з глухим звуком вдаряючи ним об землю. Питання перетворилися на верескливий клекіт болю. Клешні розтулялися й змикалися марно. У дзьобі скреготали грудочки піску й галька.

Та все одно з надходженням і розбиттям чергової хвилі створіння спробувало підняти клешні, і цієї миті стрілець наступив йому на голову чоботом, який ще залишався на ньому. Звук був такий, наче тріснуло безліч маленьких сухих гілочок.

З-під підошви Роландового чобота в два боки порснула густа рідина. Чорна на вигляд.

Істота вигнулася дугою і почала несамовито звиватися. Стрілець натиснув сильніше.

Насунулася чергова хвиля.

Клешні потвори піднялися на дюйм... на два дюйми... потім затремтіли і безвільно опустилися, судорожно змикаючись й розмикаючись.

Стрілець забрав ногу. Зазубрений дзьоб істоти, яким вона відкусила від живого тіла стрільця два пальці на руці й один — на носі, повільно відкривався й закривався. Одне нерухоме щупальце лежало на піску. Інше безтямно тремтіло.

Стрілець іще раз придушив істоту. І вдруге.

Через силу скинувши камінь, він почав методично топтати лівим чоботом тіло потвори з правого боку, розкришуючи панцир, вдавлюючи білі кишки в темно-сірий пісок. Істота вже була мертвою, але він ніяк не міг вгамувати свій гнів. Ніколи за весь довгий час мандрів його не ранили так сильно. І так несподівано.

Він топтав доти, поки не побачив у мерзеній каші, на яку перетворилося неживе тіло, кінчик одного зі своїх пальців і білий кістковий пил з голгофи під нігтем, де він і чоловік у чорному провадили тривалу розмову. Стрілець відвернувся, і його знудило.

Хитаючись, мов п'яний, і притискаючи до живота поранену руку, він рушив до води. Проте час від часу озирався, щоби пересвідчитися, чи не ожила, бува, потвора, наче якась живуча оса, яку розчавлюють знову і знову, а вона все смикається, приголомшена, але не мертва. Пересвідчитися, чи не повзе вона слідом, белькочучи свої незрозумілі питання голосом, у якому бринить смертельний відчай.

На півдорозі до води він зупинився на непевних ногах, розглядаючи те місце, де перебував, і пригадуючи. Очевидно, він заснув нижче рівня повної води. Він ухопив свій кошіль і порваний чобіт.

У голому світлі місяця він побачив інших істот — таких самих. У інтервалі між припливами почув їхні голоси, що навперейми повторювали питання.

Стрілець відступав крок за кроком, відступав, аж поки не дійшов до краю узбережжя, за яким починалася трава. А там сів і зробив усе, що мусив робити, керуючись своїми знаннями: посипав цурпалки пальців на руках і нозі залишками тютюну, аби зупинити кровотечу. Щедро посипав, незважаючи на гострий біль, що виник знову (до хору тепер приєднався відсутній на нозі палець). А потім просто сидів, вкриваючись потом попри прохолоду повітря, і сушив голову, чи не буде зараження крові, розмірковуючи, як він торуватиме собі шлях у світі без двох пальців на правій руці (при стрільбі з револьвера обидві руки були однаково вправними, але за інших обставин права відігравала головну роль), мізкуючи, чи, бува, істота не була отруйною й отрута вже не почала проникати у його організм, і турбуючись, чи настане коли-небудь ранок.

В'ЯЗЕНЬ

РОЗДІЛ 1

ДВЕРІ

1

Три. Ось число твоєї долі.

Три?

Так, троє — це містика. Троє — в самому серці заклинання.

Хто такі ці троє?

У першого темне волосся. Він стоїть на межі грабунку та вбивства. У нього вселився демон. Імення демона — ГЕРОЇН.

Що це за демон? Я про такого не чув, навіть у дитячих казках його не було.

Він намагався говорити, але голос пропав так само, як і голос провидиці, Зоряної шльондри, Повії вітрів. Він бачив карту, що, тріпочучи на вітрі, спускалася з ніде в нікуди, дедалі перевертаючись і перевертаючись у п'ятьмі, що налаштовує на лінощі. На ній з-поза спини молодого чоловіка з темним волоссям огидно кривлявся павіан. Його людські пальці, що виводили з душевної рівноваги, так глибоко вп'ялися в шию юнака, що кінчики губилися у складках шкіри. Придивившись пильніше, стрілець побачив, що павіан-душолюб тримає в одній із чіпких лап батіг. На обличчі переслідуваного, здавалося, застигла маска невимовного переляку.

В'язень, — по-приятельському прошепотів чоловік у чорному (колись він був людиною, якій стрілець довіряв, чоловіком на ім'я Волтер). — Трохи нервується, еге ж? Трохи нервується... трохи нервується... трохи...

2

Стрілець різко прокинувся, відмахуючись від чогось скаліченою рукою, певний того, що за мить на нього нападе одна з панцирних почвар Західного моря, відчайдушно питаючи про щось своєю чужинською мовою і водночас роздираючи йому обличчя, відокремлюючи від черепа.

Але натомість побачив морську пташку, котру привабив блиск гудзиків його сорочки у променях ранкового сонця. Переполошено скрикнувши, вона полетіла геть.

Роланд підвівся і сів.

Руку терзало пульсування тупого нескінченного болю, з ногою відбувалося те саме. Обидва пальці на руці й один на нозі досі наполягали, що вони на місці. Нижньої половини сорочки взагалі не було, рештки нагадували обшарпаний жилет: стрілець відірвав смужку тканини, аби перев'язати руку, і ще одну — для бинтування ноги.

«Забирайтеся геть, — наказав він відсутнім частинам свого тіла. — Ви вже примари. Забирайтеся».

Трохи допомогло. Не надто, але все ж таки. Так, вони були примарами, але живими.

Стрілець підживився в'яленим м'ясом. Рот не дуже жадав їжі, шлунок — іще менше, але Роланд примусив себе їсти. Коли м'ясо потрапило всередину, він відчув легкий приплив сил. Але провіанту лишалося не так уже й багато. Він майже закінчився.

Проте на нього чекали нагальні справи, які треба було полагоджувати.

Він звівся на ноги, що вперто не хотіли слухатися, і оглянувся. Каменем падаючи з небес, у воду пірнали птахи. Але схоже було на те, що світ належить тільки йому та їм. Потвор не було видно. Можливо, вони виходили на сушу лише вночі, а може, разом із припливом. На той час це не мало жодного значення.

Неозоре море зливалося з горизонтом у туманній голубій точці, координати якої годі визначити. Споглядаючи його, стрілець на кілька хвилин забув про біль. Ще ніколи в житті

йому не доводилося бачити таку безмежну водойму. Звісно, він знав про море з казок, вчителі (принаймні дехто з них) навіть запевняли, що воно існує насправді. Але бачити його, це дивовижне безмежжя води після стількох років життя на засушливій землі, — у це було важко повірити... навіть дивитися на нього було нелегко.

Зачудований, він дивився довго-предовго, змушуючи себе дивитися, від захвату навіть тимчасово забувши про біль.

Але був ранок, і на нього чекали справи.

Він помацав задню кишеню в пошуках щелепи, обережно доторкуючись долонею правої руки, аби не зачепити її цурпалками пальців, бо тоді нескінченне схлипування руки переросте в пронизливе голосіння.

На місці.

Гаразд.

Потім.

Незграбно розстебнув кобури і поклав їх на нагрітий сонцем камінь. Вийняв револьвери, відкрив барабани й дістав набої, що стали тепер ні до чого не придатними. Стрілець викинув їх. Яскравий зблиск привабив якусь пташку: вона підхопила один із набоїв дзьобом, але, не втримавши, впустила й полетіла геть.

Самі револьвери слід було берегти, подумати про це раніше, але оскільки сам по собі, без набоїв револьвер у цьому чи будь-якому іншому світі — не більше, ніж палиця, стрілець спершу поклав самі кобури на коліна й обережно провів лівою рукою по шкірі.

Кожна з них була мокра від пряжки до місця, де патронташ перехрещувався на стегнах. Вище кобури, схоже, були сухими. Він обережно витяг кожен патрон із сухих гнізд патронташа. Права рука не вгавала: намагалася впоратися з цим завданням, наполегливо, попри біль, вимагала забути про те, що вона вкорочена, і він знову й знову повертав її на коліно, наче пса, занадто дурного чи занадто неспокійного під час лікування. Ошалівши від болю, він раз чи два був готовий вдарити по ній.

«Бачу, попереду в мене серйозні проблеми», — знову подумав стрілець.

Сподіваючись на те, що ці набої не пошкоджені, він склав їх купкою. Купка виявилася такою малою, що в стрільця защемило серце. Двадцять. Кілька з них обов'язково не вистрілять. І на жоден він не міг розраховувати. Діставши решту, він склав їх іншою купкою. Тридцять сім.

«Та ти все одно був не надто добре озброєний», — подумав він, чудово розуміючи різницю між п'ятдесятьма сімома бойовими патронами і двадцятьма, та й то не напевно. Або десятьма. Або п'ятьма. Чи то одним. Чи жодним.

Ненадійні набої він відклав до другої купки.

У нього ще залишався кошіль. Це по-перше. Він поклав його на коліна, а потім повільно розібрав револьвери й виконав ритуал чищення. Закінчити вдалося тільки за дві години. На той час біль був уже таким нестерпним, що паморочилося в голові. Думати логічно стало важко. Хотілося спати. Ще ніколи в житті йому не хотілося цього так сильно. Але коли виконуєш свій обов'язок, прийнятних причин для задкування не існує.

— Корт, — промовив він не своїм голосом і сухо розсміявся.

Потім повільно, неквапом зібрав револьвери й зарядив їх набоями, які здалися йому сухими. Коли справу було зроблено, він узяв револьвер, призначений для лівої руки, звів курок... але потім повільно опустив назад. Авжеж, йому хотілося дізнатися. Дізнатися, чи почує він звук пострілу, натиснувши на гачок, чи тільки даремне клацання. Але клацання означатиме, що патрон холостий, а зі звуком пострілу кількість набоїв зменшиться від двадцяти до дев'ятнадцяти... чи дев'яти... чи трьох... або ж не залишиться.

Він відірвав од сорочки ще шмат, склав у нього інші — намочені — набої і зав'язав лівою рукою, допомагаючи собі зубами. Клунок поклав до кошелю.

«Спати, — вимагав організм. — Спати, ти мусиш поспати, поки ще не сутеніє, іншого виходу нема, ти геть виснажений...»

Хитаючись, він звівся на ноги й обвів поглядом порожнє узбережжя. Всіяне безбарвними мушлями, воно мало колір заношеної спідньої білизни, яка давно вже потребувала прання.

То тут, то там у крупнозернистому піску стирчали великі валуни, вкриті гуано. Застарілі шари мали жовтавий відтінок старих зубів, свіжіші плями були білими.

Лінія припливу була позначена бурими водоростями, що вже почали висихати. Поблизу лінії стрілець побачив шматки свого правого чобота й бурдюки. І подумав, що великі хвилі могли легко змити бурдюки в море. Те, що цього не сталося, можна було приписати лише диву. Сильно накульгуючи, стрілець повільно підійшов до того місця, де вони лежали. Підняв один і потрусив, тримаючи за горлечко. Інший був порожній. У цьому ж іще лишалося трохи води. Мало хто зміг би зрозуміти, в чому між ними різниця, але стрілець знав кожен із бурдюків не гірше, ніж мати знає своїх дітей-близнюків, котрих вона завжди розрізняє. Він подорожував з ними довго-предовго. Всередині хлюпотіла вода. Це було добре. Дар. Адже істота, що напала на нього, або її родичі могли розірвати цей чи інший бурдюк одним неухважним укусом чи розрізати клешнею, але цього не сталося, та й приплив їх не зачепив. Від самої істоти не лишилося й сліду, хоча двоє з її побратимів закінчили своє життя далеко за лінією припливу. Можливо, її труп розтягли інші хижаки, можливо, що родичі влаштували їй похорон у морі, як *слони* (з дитячих казок він знав, що ці гігантські створіння ховають своїх небіжчиків).

Він підняв бурдюк лівим ліктем, напився і відчув, як мало-помалу до нього повертаються сили. Щоправда, правий чобіт перетворився на дрантя... та раптом у душі стрільця зажевірла іскорка надії. Сама підшва залишилася цілою — подряпану, але цілою, — і, можливо, вдасться обрізати другий чобіт до пари, зробити щось таке, аби воно бодай трохи протрималося...

Йому стало млосно. Він щосили змагався з запамороченням, але коліна підігнулися, й довелося сісти, по-дурному прикусивши язика.

«Ти не змлієш, — рішуче наказав він собі. — Тільки не тут, ввечері сюди може повернутися котрась із цих потвор і довершити почате».

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	Коли тобі дев'ятнадцять (і ще про дещо)	7
	Короткий зміст попереднього роману	19
<i>Пролог</i>	Моряк	23
В'ЯЗЕНЬ		31
<i>Розділ 1</i>	Двері.....	33
<i>Розділ 2</i>	Едді Дін.....	49
<i>Розділ 3</i>	Контакт і посадка.....	69
<i>Розділ 4</i>	Вежа.....	101
<i>Розділ 5</i>	Розбірки й стрілянина.....	145
ТАСУЮТЬСЯ КАРТИ		187
ДАМА ТІНЕЙ		213
<i>Розділ 1</i>	Детта та Одетта	215
<i>Розділ 2</i>	Зміна масок	243
<i>Розділ 3</i>	Одетта на іншому боці	258
<i>Розділ 4</i>	Детта по той бік дверей	282
ПЕРЕТАСУВАННЯ		317
ШТОВХАЧ		357
<i>Розділ 1</i>	Гірка пілюля	359
<i>Розділ 2</i>	Горщик із медом.....	374
<i>Розділ 3</i>	Роланд приймає ліки.....	388
<i>Розділ 4</i>	Видобування.....	426
ОСТАТОЧНЕ ПЕРЕТАСУВАННЯ		449
<i>Післямова</i>		460

Літературно-художнє видання

КІНГ Стівен
Крізь час. Темна вежа II

Роман

Головний редактор *С. С. Скляр*
Відповідальний за випуск *К. В. Шаповалова*
Редактор *Р. Є. Хворостяна*
Художній редактор *Н. В. Переходенко*
Технічний редактор *А. Г. Верьовкін*
Коректор *Т. М. Віланова, Г. В. Фурса*

Підписано до друку 11.08.2015. Формат 84х108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Newton». Ум. друк. арк. 24,36.
Наклад 3000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»»
61012, м. Харків, вул. Енгельса, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб
«Клуб Сімейного Дозвілля»»

61140, м. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел./факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київська філія

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,
тел. +38 (067) 575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеська філія

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109
тел. +38 (067) 572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88
e-mail: support@bookclub.ua
Інтернет-магазин: www.bookclub.ua
«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Кінг С.

К41 Крізь час. Темна вежа II : роман / Стівен Кінг ; пер. з англ.
О. Любенко. — 4-те вид. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля», 2015. — 464 с.

ISBN 978-966-14-5070-6 (укр.)

ISBN 978-0-452-28470-8 (англ.)

У книжці «Крізь час. Темна вежа II» триває нелегкий, сповнений дивовижних пригод і смертельних небезпек шлях стрільця Роланда до Вежі. На цьому шляху він зустрічає трьох персонажів (це наркоман Едді, який намагається врятуватися від мафії, Детта-Одетта, що стає жертвою «несчастливого випадку», влаштованого третім із них — Джеком Мортом), у свідомість яких час од часу стрілець здатен проникати, змушуючи коритись своїй волі...

УДК 821.111(73)
ББК 84.7СПО

СТІВЕН КІНГ

ЦИКЛ «ТЕМНА ВЕЖА»

ШУКАЧ. ТЕМНА ВЕЖА I

КРІЗЬ ЧАС. ТЕМНА ВЕЖА II

ЗАГУБЛЕНА ЗЕМЛЯ. ТЕМНА ВЕЖА III

ЧАКЛУН ТА СФЕРА. ТЕМНА ВЕЖА IV

ВІТЕР У ЗАМКОВУ ШПАРИНУ.
ТЕМНА ВЕЖА IV (ПРОДОВЖЕННЯ)

ВОВКИ КАЛЬЇ. ТЕМНА ВЕЖА V

ПІСНЯ СЮЗАННИ. ТЕМНА ВЕЖА VI

ТЕМНА ВЕЖА. ТЕМНА ВЕЖА VII